

GrCF2W2 – Gradski prevoz Priština II

Lokacija:	Kosovo
Broj projekta:	51923
Poslovni sektor:	Opštinska i ekološka infrastruktura
Tip objave:	Država
Ekološka kategorija:	B
Datum odobrenja:	06. decembar 2022.
Status:	Odobreno
PSD objavljen:	07. decembar 2022.

U skladu sa odeljkom 1.4.2 (iii) Direktive o pristupu informacijama: „Za projekte koje je odobrilo rukovodstvo Banke i gde je Upravni odbor delegirao ovlašćenje za odobravanje, PSD će biti objavljen na početku relevantnog obaveštenja bez perioda prigovora zemlji članici Banke u skladu sa članom 13 (iii) Sporazuma o osnivanju EBRD.“

Opis projekta

Kupovina 30 novih autobusa, uključujući 24 autobusa „Euro VI“ i 6 električnih autobusa na baterije i prateće infrastrukture za punjenje, koji će biti dodati postojećoj autobuskoj floti firme „Trafiku Urban“ („Klijent“ ili „Kompanija“), kako bi proširili svoje poslovanje („Projekat“). Projekat će omogućiti kompaniji da poveća frekvenciju autobuskih usluga i da doda nove rute širom Opštine Priština („Grad“). 6 električnih autobusa biće raspoređeno na pilot ruti sa ciljem da se po prvi put u zemlji uvede tehnologija električnih autobusa.

Ciljevi projekta

Cilj projekta je povećanje usluga i poboljšanje pouzdanosti, održivosti, bezbednosti i efikasnosti javnog prevoza u Prištini. Očekuje se da će projekat doneti sledeće prednosti:

- Proširenje i poboljšanje usluge javnog prevoza u gradu Prištini;
- Podrška kontinuiranom prelasku sa privatnih automobila na javni prevoz;

- Omogućavanje lakog pristupa za putnike, posebno za one sa ograničenim kretanjem, što uključuje i starije osobe i osobe sa invaliditetom;
- Pобољшanje pouzdanosti, bezbednosti i efikasnosti javnog prevoza;
- Smanjenje emisija zagađivača vazduha iz javnog prevoza, uz pobољшanje kvaliteta lokalnog vazduha; i
- Smanjenje GSB kroz pokretanje pilot rute električnih autobusa.

Uvođenje rute električnog autobusa je važan korak ka razvoju održivog sistema gradskog transporta. Strategije elektrifikacije voznog parka obično počinju sa početnim ograničenim brojem vozila dodeljenim određenim autobuskim rutama u operativne i demonstrativne svrhe. Ovo omogućava upoznavanje sa tehnologijom i održavanjem i ograničava rizike kupovine kompletne flote u uslovima brzog tehnološkog razvoja. Smatra se da je ova strategija odgovarajuća za Prištinu, gde operater ima za cilj da uvede tehnologiju električnih autobusa po prvi put u zemlji kupovinom 6 električnih vozila za saobraćaj na vodećoj kružnoj ruti koja prolazi kroz centar Prištine. Ovaj pilot-poduhvat će se koristiti za sticanje iskustva u radu javnih električnih autobusa i olakšaće nastavljajanje prelaska voznog parka na električne autobuse u budućnosti.

Uvođenje električnih autobusa i EURO VI autobusa će smanjiti emisije gasova staklene bašte za 76% u poređenju sa osnovnom mernom linijom i doneće značajno smanjenje emisija zagađivača vazduha, čineći projekat kvalifikovanim za Zelene gradove EBRD i kompatibilnim sa Pristupom tranzicije zelene ekonomije 2021-2025. (BDS20-082/F).

Uticaj tranzicije

ETI bodovi: 70

Okvir zelenih gradova II („GrCF2“) predstavlja strateški i više-projektni pristup koji nastoji da pomogne u identifikaciji i rešavanju ekoloških izazova u odabranim velikim gradovima u našim zemljama u kojima posluje. Primarni cilj je postizanje značajnih pobољшanja životne sredine i promovisanje kvaliteta **zelene** tranzicije u relevantnim gradovima. Pored ekološkog cilja, GrCF2 takođe promoviše održive gradove kroz inkluzivan, izdržljiv i otporan, dobro vođen i pametan urbani razvoj. U zavisnosti od toga koja oblast može da generiše najjači i najrelevantniji uticaj tranzicije, ili dobro vođena, inkluzivna, otporna ili konkurentna aktivnost će težiti i predstavljati se kao sekundarni kvalitet tranzicije za svaki pod-projekat u okviru ovoga. Ovi ciljevi tranzicije su podržani razvojem i implementacijom akcionog plana za zeleni grad („GCAP“) specifičnog za konkretan grad, što ima za cilj da identifikuje ekološke izazove, omogućiti bolju koordinaciju i prihvatanje među zainteresovanim stranama, kao i da pomogne da se odredi prioritet i razvije najbolji način za rešavanje problema i ekoloških izazova kroz ciljane investicije, usluge i instrumente politike. GCAP ima sveobuhvatan pristup, što uključuj i razmatranje rodne ravnopravnosti u gradu.

Projekat se zasniva na dostignućima prvog projekta Banke sa kompanijom koja je uvela Ugovor o javnoj službi ("PSC") po prvi put na Kosovu.

Projekat će prvenstveno promovisati kvalitet **zelen**e tranzicije poboljšanjem uticaja na životnu sredinu sistema gradskog transporta u Prištini i rezultiraće smanjenjem emisija gasova staklene bašte za 76% u poređenju sa osnovnom mernom linijom. To će se postići uvođenjem električnih autobusa za centralnu gradsku rutu po prvi put u zemlji, proširenjem gradskog voznog parka autobusima koji zadovoljavaju standarde EURO VI, i na kraju modalnim prelaskom korisnika sa postojećih automobila i minibusu sa visokim stepenom zagađenja na nove autobuske linije, s obzirom da je saobraćaj jedan od glavnih zagađivača u gradu.

Projekat će takođe promovisati kvalitet tranzicije kojom se **dobro upravlja** kroz podršku reformi sektora javnog prevoza u Prištini kroz podršku TC nakon potpisivanja, a koja se pruža kao deo projekta. TC će podržati Grad u restrukturiranju autobuske mreže u skladu sa preporukama iz Plana održive urbane mobilnosti, što uključuje sledeće: (i) uvođenje integrisane autobuske mreže i sistema tarifa (npr. tarife, red vožnje itd.); (ii) poboljšani sistem ugovaranja autobuskih usluga; i (iii) namenska jedinica za praćenje PSC koja će biti uspostavljena u gradu.

Projekat takođe ima i **dopunski rodni aspekt** jer će: i) uključiti razmatranje promovisanja rodne ravnopravnosti u uslugama javnog prevoza u TC nakon potpisivanja, i ii) projekat će uključiti pregled i reviziju kadrovske politike kompanije radi promovisanja jednakih mogućnosti kao dela Ekološkog i socijalnog akcionog plana Klijenta.

Podaci o klijentu

JAVNO TRANSPORTNO PREDUZEĆE TRAFIKU URBAN („GRADSKI SAOBRAĆAJ“)

Klijent je “Trafiku Urban”, kompanija za javni autobusku prevoz koja je 100% u vlasništvu Opštine Priština.

Finansijski rezime EBRD

10.000.000,00 EUR

Ukupna cena projekta

10.764.580,00 EUR

Dodatni elementi

Projekat je ponovljena transakcija sa Kompanijom, međutim struktura projekta se razlikuje od prethodne transakcije uvođenjem ne-suverene strukture sa PSC-om i direktnim angažmanom sa Gradom u daljem reformisanju sektora javnog prevoza na nivou grada.

Izvori dodatnih elemenata Banke su:

Struktura finansiranja: EBRD nudi period dozrevanja za naplatu („tenor“) koji je iznad tržišnog proseka i neophodan je za strukturiranje projekta.

Ublažavanje rizika: Dugoročni odnos EBRD-a sa klijentom pruža mogućnost klijentu da bude spreman da preuzme više rizika i/ili finansija, omogućavajući rezultate kao što su inovacije ili širenje na nova tržišta (uvođenje električnih autobusa).

Uspostavljanje standarda:

- Klijent traži/koristi ekspertizu EBRD-a o poboljšanju korporativnog upravljanja, uključujući upravljanje klimatskim rizicima i planiranje kroz GCAP;
- Klijent traži/koristi ekspertizu EBRD-a o višim ekološkim standardima, iznad samo pukog „posao kao i obično“;
- Klijent traži/koristi ekspertizu EBRD-a za usvajanje rodni standarda i akcionih planova za jednake mogućnosti.

Ekološki i socijalni rezime

Kategorizovano B (Ekološka i socijalna politika za 2019. godinu - „ESP“). Ekološka i društvena analiza („ESDD“) je sprovedena od strane nezavisnog konsultanta i obuhvatala je posetu licu mesta i pregled statusa implementacije Akcionog plana za zaštitu životne sredine i društva („ESAP“) u vezi sa prvim autobuskim projektom sa ovom kompanijom. Ekološki i društveni („E&S“) rizici i uticaji povezani sa kupovinom 30 dodatnih autobusa (24 autobusa „Euro VI“ i 6 električnih autobusa) i povezana infrastruktura za punjenje su identifikovani i njima će se upravljati primenom revidiranog ESAP-a. E i S monitoring prve transakcije pokazuje sveukupno dobar napredak u implementaciji početnog ESAP-a. Prvobitni ESAP je revidiran kako bi odražavao nalaze ESDD i dogovoren je sa kompanijom.

Kompanija ima uspostavljene mere ekološkog i socijalnog upravljanja i posvećena je poštovanju nacionalnih zakonskih zahteva. Radovi na rekonstrukciji autobusnog depoa (finansirani iz početne transakcije) završeni su 2019. godine, uključujući ovde i ugradnju postrojenja za pranje autobusa. Vodosnabdevanje ovog objekta dolazi iz dva bunara za koje je preduzeće dobilo vodnu dozvolu Ministarstva životne sredine. Ugrađena su dva vodomera prema preporukama iz Vodne dozvole, radi kontrole i izveštavanja o količini vode koja se koristi. Otpadne vode se ispuštaju u kanalizaciju preko separatora ulja i masti. Lokalitet ima istoriju kontaminacije, povezane sa skladištenjem goriva, lož-ulja (za grejanje) i otpadnih ulja. ESAP zahteva od kompanije da izradi plan praćenja i izveštavanja (uključujući praćenje kvaliteta otpadnih tečnosti - efluenta).

U okviru kompleksa Kompanije biće određen novi parking koji će služiti za punjenje novih električnih autobusa. Kompanija je završila Plan pripravnosti i reagovanja u vanrednim situacijama. Nove uređene kancelarije opremljene su detektorima dima, a u objektima su postavljeni aparati za gašenje požara.

Politika kadrovskih resursa i uslovi rada Kompanije su u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom i EBRD-ovim zahtevom učinka 2 („PR2“). Uočeno je nekoliko poboljšanja od poslednje posete E i S lokaciji, uključujući razvoj formalnog mehanizma za žalbe radnika i zdravstvenu bezbednost i socijalnu politiku. Zbog sektora delatnosti, ESAP zahteva od kompanije da sprovede program obuke vozača sa posebnim odredbama o rodno zasnovanom nasilju i uznemiravanju. Ukoliko Kompanija treba da sprovede kolektivno otpuštanje (zbog predloženog prelaska na rad bez angažmana na duži rok), morala bi da pripremi plan preraspoređivanja, uključujući ovde i odgovarajuću obuku za trenutne konduktere, kako je potvrđeno u ESAP-u.

Postojeći Plan angažovanja zainteresovanih aktera (SEP) je ažuriran u skladu sa GrCF2W2 – Projektom gradskog transporta u Prištini II. Kompanija ima telefonsku liniju preko koje građani i kupci mogu da zatraže informacije ili da podnose svoje pritužbe; broj telefona dežurne linije je odštampan na priznanicama autobuskih karata, a na ulazu u depo nalazi se i kutija za reklamacije.

Banka će pratiti ekološki i socijalni učinak Projekta i implementaciju ESAP-a tako što će pregledati Godišnje izveštaje o životnoj sredini i društvu (AESR).

Tehnička saradnja i finansiranje iz granta

Pre potpisivanja

- a) **TC 1:** Tehnički pregled i provera za procenu izvodljivosti projekta, uključujući uvođenje 6 električnih autobusa i prateće infrastrukture i pripremu tehničke specifikacije za električne i dizel autobuse koji će biti nabavljeni u okviru Projekta. Cena zadatka je 74.871 evra (*završeno*);
- b) **TC2:** Ekološki i socijalni pregled i provera unapred. Cena ovog zadatka je 39.709 EUR (*Završeno*).

Posle potpisivanja

- c) **TC3:** Podrška implementaciji projekta za podršku Kompaniji u pripremi i evaluaciji tendera, pregovaranju o ugovoru i nadzoru radova, što uključuje i inspekciju pre isporuke. Procenjena cena ovog zadatka je 200.000 evra;
- d) **TC4:** Podrška Gradu za restrukturiranje i implementaciju autobuske mreže, uključujući participativno planiranje gradskog saobraćaja, uvođenje nove autobuske mreže, povezano ugovaranje i praćenje PSC. Procenjena cena zadatka je 450.000 evra.

Doprinosi klijenta: Klijent će biti odgovoran za plaćanje PDV-a i drugih indirektnih poreza koji se primenjuju na zadatke TC koje finansiraju donatori nakon potpisivanja, gde god su ugovorna strana, kao paralelni doprinos za podelu troškova Projekta (PDV se naplaćuje u visini od 18 odsto na Kosovu). Na kraju, Klijent će takođe obezbediti ne-novčanu podršku u vidu kancelarijskog prostora, komunikacionih veza itd. za rad konsultanata, za šta se pretpostavlja da iznosi 3% ukupnog budžeta TC.

Podaci o kompaniji za kontakt

Arta Domi, CEO
info@trafikurban-pr.com
+383 45 10 11 22
<https://trafikurban-pr.com/>
Ul. Tahir Zajmi br. 43, 10000 Priština, Kosovo

Rezime implementacije

PSD ažuriran:

07 Dec 2022

Povezani materijal

Okvirni projekat

- [Framework: Green Cities 2 - Window II](#)
Objavljeno: 30.09.2020

Razumevanje tranzicije

Dalje informacije u vezi sa pristupom EBRD merenju uticaja tranzicije dostupne su [ovde](#).

Poslovne prilike i mogućnosti

Za poslovne prilike i mogućnosti ili nabavke, kontaktirajte kompaniju koja je klijent.

Za poslovne prilike i mogućnosti sa EBRD (šta nije povezano sa nabavkama) kontaktirajte:

Tel: +44 20 7338 7168
E-mail: projectenquiries@ebrd.com

Za projekte iz državnog sektora, posetite: [EBRD Procurement](#):

Tel: +44 20 7338 6794
E-mail: procurement@ebrd.com

Opšta pitanja

Specifična pitanja mogu da se upute korišćenjem ovog obrasca: [EBRD Enquiries form](#).

Ekološka i socijalna politika (ESP)

[ESP](#) i sa njime povezani zahtevi za učinkom (PR) određuju načine na koje EBRD sprovodi svoju posvećenost promovisanju „ekološki prihvatljivog i održivog razvoja“. ESP i PR uključuju posebne odredbe za klijente da se pridržavaju važećih zahteva nacionalnih zakona o javnom informisanju i konsultacijama, kao i da uspostave žalbeni mehanizam za prijem i olakšavanje rešavanja prigovora i pritužbi zainteresovanih aktera, posebno u vezi sa životnom sredinom i društvenim uticajem klijenta i projekta. Srazmerno prirodi i obimu ekoloških i društvenih rizika i uticaja projekta, EBRD dodatno zahteva od svojih klijenata da objavljuju informacije, po potrebi, o rizicima i uticajima koji proističu iz projekata ili da preduzmu značajne konsultacije sa zainteresovanim stranama i da razmotre i odgovore na njihove povratne informacije i reakcije.

Više informacija o praksi EBRD-a u tom pogledu je navedeno u [ESP](#).

Integritet i poštovanje zakonodavstva

Kancelarija glavnog službenika za usklađenost poslovanja EBRD-a (OCCO) promoviše dobro upravljanje i obezbeđuje da se najviši standardi integriteta primenjuju na sve aktivnosti Banke u skladu sa najboljom međunarodnom praksom. Savestan pristup i sve provere integriteta se sprovode za sve klijente Banke kako bi se obezbedilo da projekti ne predstavljaju neprihvatljive rizike po integritet ili reputaciju Banke. Banka veruje da je identifikovanje i rešavanje problema u fazama procene i odobravanja projekta najefikasniji način da se obezbedi integritet transakcija Banke. OCCO igra ključnu ulogu u ovim zaštitnim naporima, a takođe pomaže i u praćenju rizika u vezi sa integritetom u projektima nakon investiranja.

OCCO je takođe odgovoran za istragu navoda o prevarama, korupciji i nedoličnom ponašanju u projektima koje finansira EBRD. Svako, unutar ili izvan Banke, ko sumnja na prevaru ili korupciju, treba da podnese pismeni izveštaj glavnom službeniku za usklađenost poslovanja putem e-maila na: compliance@ebrd.com. Svim prijavljenim stvarima će se baviti OCCO radi daljeg postupanja. Sve prijave, uključujući i anonimne, biće pregledane. Izveštaji se mogu sačiniti na bilo kom jeziku Banke ili zemalja u kojima Banka posluje. Dostavljene informacije moraju biti sačinjene i podnete u dobroj veri.

Politika pristupa informacijama (AIP)

AIP utvrđuje kako EBRD objavljuje informacije i konsultuje se sa svojim zainteresovanim akterima kako bi promovisala bolje razumevanje svojih strategija, politika i operacija nakon

stupanja na snagu 1. januara 2020. Posetite stranicu [Politika pristupa informacijama](#) da biste saznali koje informacije su dostupne na Internet stranici EBRD.

Specifični zahtevi za informacijama mogu da se upute korišćenjem sledećeg obrasca: [EBRD Enquiries form](#).

Nezavisni mehanizam za odgovornost u vezi sa projektom (IPAM)

Ako naponi da se klijent ili Banka pozabave rešavanjem problema vezanih za životnu sredinu, društvo ili javnost budu neuspešni (npr. putem klijentovog mehanizma za žalbe na nivou projekta ili putem direktnog angažovanja sa rukovodstvom Banke), pojedinci i organizacije mogu tražiti da svoje zabrinutosti reše preko Nezavisnog mehanizma odgovornosti projekta (IPAM) EBRD-a.

IPAM nezavisno pregleda probleme Projekta za koje se veruje da su izazvali (ili će verovatno izazvati) štetu. Svrha ovog mehanizma je sledeća: da podrži dijalog između zainteresovanih strana u Projektu radi rešavanja ekoloških, društvenih i pitanja javnog objavljivanja; da utvrdi da li je Banka poštovala svoju [Politiku zaštite životne sredine i socijalne politike](#) ili odredbe svoje [Politike pristupa informacijama](#) koje su specifične za projekat; i, gde je primenljivo, da se pozabave bilo kakvom postojećom neusaglašenošću sa ovim smernicama, istovremeno sprečavajući buduće nepoštovanje bilo kojih odredaba od strane Banke.

Molimo posetite Internet stranicu [Independent Project Accountability Mechanism](#) da saznate više o IPAM i njegovom mandatu; kako podneti Zahtev za pregled; ili kontaktirajte IPAM na e-mail ipam@ebrd.com da biste dobili uputstva i više informacija o IPAM-u i o tome kako da podnesete odgovarajući zahtev.